

Advies Archeologische Monumentenzorg 2014 – nr. 138

Beoordeling van een ruimtelijke onderbouwing

Bevoegd gezag: Gemeente Best
Mevr. M. Kelly
Postbus 50
5680 AB Best

Datum: 17-11-2014

Locatie: Liempdseweg ongenummerd te Best

Van: Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)
Keizer Karel V Singel 8, 5615 PE Eindhoven
Postbus 8035, 5601KA Eindhoven
Mevr. drs. Ria Berkvens
Tel. 088-3690638
E-mail: R.Berkvens@odzob.nl

Inleiding

De gebroeders Essens zijn voornemens om het plangebied aan de Liempdseweg, gelegen aan de rand van het woongebied in aanbouw 'Steegsche Velden-oost', twee vrijstaande woningen met bijbehorende bouwwerken te realiseren. Het plangebied is kadastraal bekend als gemeente Best, sectie L, nummer 2210 en betreft een deel van dit kadastrale perceel, met een oppervlakte van 2.005 m². De voorgenomen ontwikkeling is niet mogelijk binnen de bestaande agrarische bestemming. Burgemeester en wethouders van gemeente Best hebben schriftelijk aangegeven in principe medewerking te willen verlenen aan het initiatief. Deze toelichting bij het bestemmingsplan Liempdseweg vormt samen met de planregels en de verbeelding de basis voor de te volgen planologische procedure.

De gebroeders Essens zijn voornemens op de planlocatie twee bouwpercelen te realiseren voor vrijstaande woningen met bijbehorende bouwwerken. De bouwpercelen hebben een frontbreedte van circa 20 meter met een oppervlakte van circa 800 m², respectievelijk een frontbreedte van circa 30 meter en een oppervlakte van circa 1.200 m².

Archeologie in bestemmingsplan

Door BILAN is in februari 2008 voor het gebied Steegsche Velden-oost een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd.¹ Het plangebied heeft op basis van het bureauonderzoek een middelhoge verwachting voor het aantreffen van archeologische waarden uit de steentijd tot Nieuwe tijd. In het plangebied worden hoge zwarte enkeerdgronden verwacht. In mei 2009 heeft voor het gebied Steegsche Velden-oost een verkennend booronderzoek plaatsgevonden.² Ook binnen het plangebied zijn boringen verricht. Ter plaatse van het plangebied is de ondergrond sterk verstoord, waardoor aan het plangebied een lage archeologische verwachting is toegekend. Nader onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht. In zijn algemeenheid blijft wel gelden dat de initiatiefnemer bij bodemversturende activiteiten alert dient te zijn op de aanwezigheid van archeologische resten. Bij het eventueel aantreffen van deze resten dient hiervan conform artikel 53 van de Monumentenwet 1988 melding gemaakt te worden bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en gemeente Best.

¹ E. de Boer, 2008: *Best-Aarle (NB), Noordwest. Archeologisch bureauonderzoek* (Bilan rapport 2008/018), Tilburg.

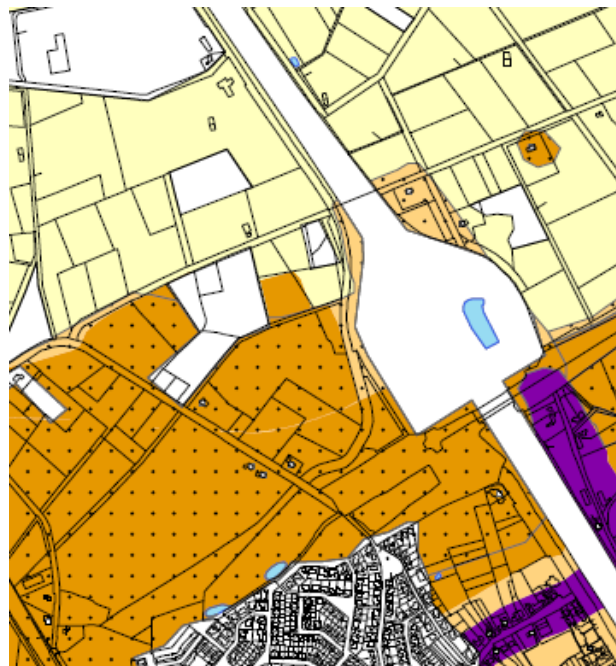
² E. de Boer, 2009: *Best (NB), Noordwest. Archeologisch booronderzoek (verkennende fase)* (Bilan rapport 2009/concept), Tilburg.

Beoordeling

Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Best is het plangebied aangeduid als een locatie met een 'hoge archeologische verwachting'. Dat wil zeggen dat in deze gebieden sprake is van een hoge concentratie archeologische vindplaatsen met goede conserveringsomstandigheden. De kans op het aantreffen van archeologische vondsten bij bodemingrepen is dus zeer groot. Om die reden is een archeologisch onderzoek vereist bij bodemingrepen en te bebouwen oppervlakten die groter zijn dan 500 m² en dieper gaan dan 0,5 m onder maaiveld.

Legenda

- GBKN_totaal_view
- ALG_GEMEENTES_2010
- Categorie 7: Gebied zonder archeologische verwachting
- Mogelijk verstoord
- Esdek
- Kategorie 1: Archeologisch monument
- Kategorie 2: Gebied van archeologische waarde
- Kategorie 3: Gebied met hoge verwachting (historische kernen en linten)
- Kategorie 4: Gebied met hoge verwachting
- Kategorie 5: Gebied met middelhoge verwachting
- Kategorie 6: Gebied met lage verwachting
- Kategorie 7: Gebied zonder archeologische verwachting
- Esdek
- Mogelijk verstoord
- Water



Uitsnede archeologische verwachtingen- en waardenkaart van de gemeente Best

Naar aanleiding van de resultaten van het bureau- en booronderzoek in het plangebied Hokkelstraat, die ook zijn opgenomen in de toelichting van het bestemmingsplan, is vervolgonderzoek uitgevoerd in het aansluitende plangebied, zowel in gebieden met een door Bilan aangeduide hoge als lage archeologische verwachting. Dit vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven heeft in twee fasen plaats gevonden.

Tijdens het eerste proefsleuvenonderzoek³ in het gebied ten noorden van het plangebied werden in totaal 111 sporen, verspreid over het hele onderzoeksgebied aangetroffen, bestaande uit paalkuilen, kuilen, greppels en spitspoorbanen. De sporen dateren uit de IJzertijd en de Nieuwe tijd. Het vondstmateriaal bestond uit 16 fragmenten aardewerk daterend uit de IJzertijd, Romeinse tijd en Nieuwe tijd. Daarnaast werden 4 stuks bouwmaterialen en een stuk natuursteen aangetroffen. Het merendeel van de sporen behoort tot perceleringen uit de nieuwe tijd. De aangetroffen sporen behoren waarschijnlijk tot één of twee huiserven uit de (late) ijzertijd.

De tweede fase van het archeologisch proefsleuvenonderzoek vond plaats in 2010 in het aansluitende deel ten zuiden van het in 2009 onderzochte gebied en direct ten noorden van het onderhavige bestemmingsplangebied. Bij dit onderzoek werden geen duidelijke bewoningssporen meer aangetroffen.⁴ Wel is duidelijk dat het gebied deel uitmaakt van een 'ingericht' landschap uit de late prehistorie - Romeinse tijd en de Nieuwe Tijd.. De paalsporen geven aan dat bewoning in de directe omgeving zeker wel te verwachten is maar dat dit terrein eerder een andere functie heeft gehad. De

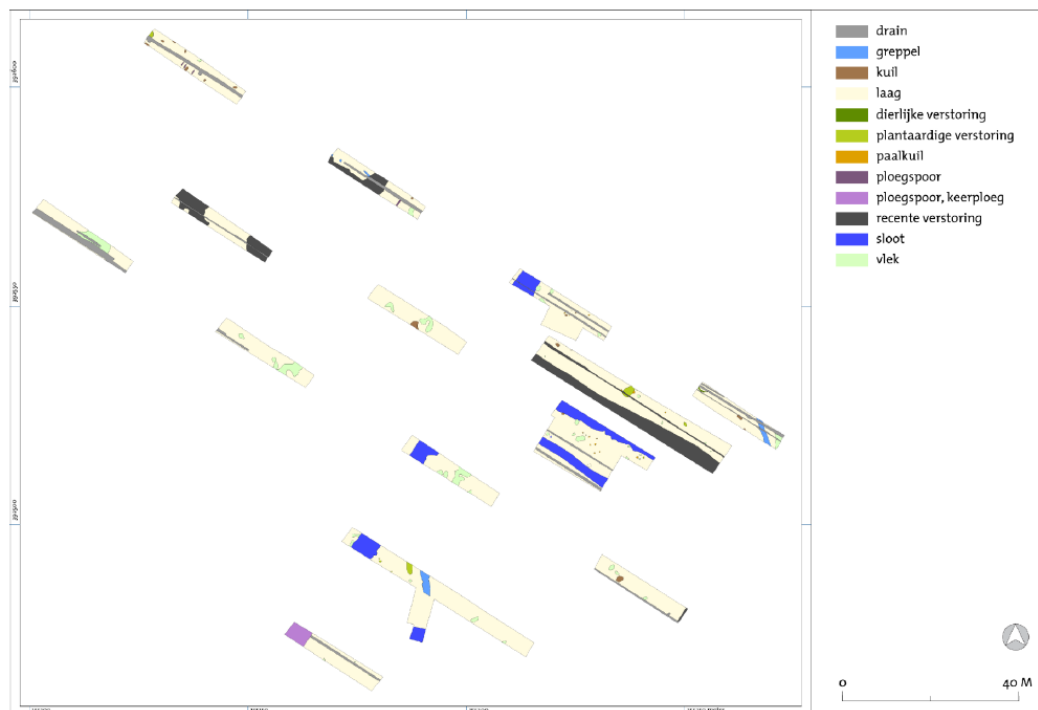
³ Best, Aarle-Hokkelstraat Fase 1, deelgebied 4 (Hokkelstraat). Inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven, auteur M. Bink, januari 2010 (BAAC rapport A-09.0297-I).

⁴ Inventariserend veldonderzoek met proefsleuven Best Hokkelstraat 2011, gemeente Best, auteurs T.P. Moesker, E.A.G. Ball en E. Heunks, oktober 2011 (Diachron UvA bv).

sporen die uit de Nieuwe Tijd dateren, betreffen voornamelijk perceelsgreppels. Zij komen overeen met de perceelsgrenzen van de kadastrale kaart van 1832. Deze sporen geven aan dat het gebied in de Nieuwe Tijd gediend heeft als weideland en/of akkerland.



Overzicht van de aangetroffen bewoningssporen bij het eerste sleuvenonderzoek door BAAC in 2009.



Overzicht van de aangetroffen bewoningssporen bij het tweede sleuvenonderzoek door Diachron in 2010.

De kans op het aantreffen van nederzettingen vanaf de late prehistorie is vooral groot op de iets hoger gelegen dekzandruggen, zo blijkt uit het gravende onderzoek. Aangezien de bodemopbouw hier

aangeeft dat het plangebied laag gelegen is, waarbij leem niet al te diep onder het oppervlak aanwezig is, kan de kans op behoudenswaardige archeologische vindplaatsen als laag worden ingeschat. In het nieuwe bestemmingsplan achten wij het dan ook op basis van deze proefsleuvenonderzoeken die in de direct noordelijke aansluitende percelen hebben plaatsgevonden, niet noodzakelijk een archeologische dubbelbestemming op te nemen en kan afgezien worden van nader archeologisch onderzoek.

Wij adviseren om bovenstaande aanvulling in de toelichting van het bestemmingsplan op te nemen.